

RAPPORT

om årsredovisningen för Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och mönster) för budgetåret 2013, med kontorets svar

(2014/C 442/39)

INLEDNING

1. Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och mönster) (nedan kallat *kontoret*) ligger i Alicante och inrättades genom rådets förordning (EG) nr 40/94 ⁽¹⁾, som har upphävts och ersatts av förordning (EG) nr 207/2009 ⁽²⁾. Kontorets uppdrag är att tillämpa unionslagstiftningen om varumärken, mönster och modeller, som ger företagen samma skydd i hela Europeiska unionen ⁽³⁾.

INFORMATION TILL STÖD FÖR REVISIONSFÖRKLARINGEN

2. I revisionsrättens revisionsmetod ingår analytiska granskningsåtgärder, en direkt granskning av transaktioner och en bedömning av nyckelkontroller i kontorets system för övervakning och kontroll. Detta kompletteras (vid behov) med revisionsbevis från andra revisorers arbete och en analys av uttalanden från ledningen.

REVISIONSFÖRKLARING

3. Revisionsrätten har i enlighet med artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt granskat

- a) kontorets årsredovisning, som består av räkenskaperna ⁽⁴⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁵⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2013,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna.

Ledningens ansvar

4. Ledningen har ansvaret för att upprätta en årsredovisning för kontoret som ger en rättvisande bild och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta ⁽⁶⁾.

- a) I ledningens ansvar för kontorets årsredovisning ingår att utforma, införa och upprätthålla de system för internkontroll som krävs för upprättandet av räkenskaper som ger en rättvisande bild och som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller fel, välja och tillämpa ändamålsenliga redovisningsprinciper utifrån de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare ⁽⁷⁾ och göra uppskattningar i redovisningen som är rimliga med hänsyn till omständigheterna. Direktören godkänner kontorets årsredovisning efter det att räkenskapsföraren har upprättat den på grundval av all tillgänglig information tillsammans med en not till årsredovisningen där han eller hon bland annat förklarar att han eller hon har uppnått rimlig säkerhet om att den ger en i alla väsentliga avseenden sann och rättvisande bild av kontorets finansiella ställning.
- b) Ledningens ansvar när det gäller de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet och efterlevnaden av principen om sund ekonomisk förvaltning består i att utforma, införa och upprätthålla ett ändamålsenligt och effektivt system för internkontroll som innefattar en tillfredsställande övervakning och lämpliga åtgärder för att förebygga oriktigheter och oegentligheter och, vid behov, rättsliga förfaranden för att kräva tillbaka belopp som betalats ut eller använts felaktigt.

⁽¹⁾ EGT L 11, 14.1.1994, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 78, 24.3.2009, s. 1.

⁽³⁾ I *bilaga II* sammanfattas kontorets behörighet och verksamhet i informationssyfte.

⁽⁴⁾ I årsredovisningen ingår balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁵⁾ Här ingår sammanställningen av resultatet av budgetgenomförandet med bilaga.

⁽⁶⁾ Artiklarna 38 och 43 i kontoret för harmonisering inom den inre marknads budgetkommittés förordning CB-3-09.

⁽⁷⁾ De redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare bygger på de internationella redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (Ipsas) som ges ut av Internationella revisorsförbundet IFAC eller, när så är lämpligt, på de internationella redovisningsstandarderna *International Accounting Standards (IAS)/International Financial Reporting Standards (IFRS)* som ges ut av *International Accounting Standards Board (IASB)*.

Revisornas ansvar

5. Revisionsrätten ska utifrån revisionen avge en förklaring till kontorets budgetkommitté om årsredovisningens tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet⁽⁸⁾. Revisionsrätten utför sin revision i enlighet med IFAC:s internationella revisionsstandarder (*International Standards on Auditing, ISA*) och etiska riktlinjer och Intosais internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai). Enligt dessa standarder ska revisionsrätten planera och utföra revisionen så att rimlig säkerhet uppnås om huruvida kontorets årsredovisning innehåller väsentliga felaktigheter och huruvida de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

6. Revisionen innebär att revisorn genom olika åtgärder inhämtar revisionsbevis om belopp och annan information i räkenskaperna och om lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska vidtas, bland annat genom att bedöma riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte uppfyller kraven i Europeiska unionens rättsliga ram, vare sig det beror på oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av internkontrollen som krävs för upprättandet av räkenskaper som ger en rättvisande bild och de system för övervakning och kontroll som ska garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet och utformar granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna. Revisionen inbegriper också en utvärdering av redovisningsprincipernas ändamålsenlighet, rimligheten i uppskattningarna i redovisningen och den övergripande presentationen i räkenskaperna.

7. Revisionsrätten anser att den har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för sin revisionsförklaring.

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

8. Revisionsrätten anser att kontorets årsredovisning i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av kontorets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av det finansiella resultatet och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med bestämmelserna i kontorets budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

9. Revisionsrätten anser att de transaktioner som ligger till grund för årsredovisningen för det budgetår som slutade den 31 december 2013 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

10. Kommentarererna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

KOMMENTARER OM BUDGETFÖRVALTNINGEN

11. Beloppet för förfallna överföringar från tidigare år ökade från 4,2 miljoner euro (13 %) 2012 till 6,0 miljoner euro (16 %) 2013. Både 2012 och 2013 berodde detta främst på att de kostnader som skulle ersättas enligt samarbetsavtalen med medlemsstaternas nationella kontor var lägre än beräknat (1,9 miljoner euro 2012 och 3,8 miljoner euro 2013), vilket visar att kontoret behöver få mer exakt information från de nationella kontoren vid årets slut om de faktiska kostnader som uppkommit.

12. Andelen gjorda åtaganden 2013 under de olika avdelningarna varierade mellan 98 och 89 % av de totala åtagandena, vilket visar att de rättsliga åtagandena gjordes i tid. En stor andel gjorda åtaganden fördes över till 2014 under avdelning II (administrativa utgifter) där de uppgick till 23,9 miljoner euro (28 %), och under avdelning III (driftsutgifter) där de uppgick till 13,3 miljoner euro (38 %). När det gäller avdelning II berodde den stora andelen överföringar på fleråriga kontrakt som främst avsåg uppförandet av en ny byggnad samt it-utveckling och planerade it-tjänster/it-leveranser som hade beställts vid utgången av 2013 men som skulle betalas först 2014. När det gäller avdelning III berodde detta främst på samarbetsavtal med nationella kontor för vilka de inte skulle lämna in ersättningsanspråk förrän 2014, och den sedvanliga beställningen av översättningstjänster under de sista månaderna av 2013 som skulle betalas först 2014.

ÖVRIGA KOMMENTARER

13. Kontoret har en kontinuitetsplan och en krishanteringsplan som föreskriver att ungefär 25 roller måste täckas permanent av anställda i beredskapstjänstgöring. Även om kontorets budgetkommitté varje år godkänner budgetanslagen för ersättning vid beredskapstjänstgöring överstiger det belopp som betalades ut 2013 (402 458 euro) vida de ersättningar som betalas av andra byråer som måste garantera permanent beredskap.

⁽⁸⁾ Artiklarna 91–95 i kontoret för harmonisering inom den inre marknads budgetkommittés förordning CB-3-09.

UPPFÖLJNING AV TIDIGARE ÅRS KOMMENTARER

14. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens kommentarer från tidigare år finns i *bilaga I*.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Milan Martin CVIKL som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 8 juli 2014.

För revisionsrätten

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Ordförande

BILAGA I

Uppföljning av tidigare års kommentarer

År	Revisionsrättens kommentar	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/e.t.)
2011	Revisionsrätten fann flera brister i 2011 års servicenivåavtal mellan kontoret och Översättningscentrum för Europeiska unionens organ. Avtalet undertecknades av kontoret den 20 juni 2011 och gällde, enligt artikel 10, från den 1 januari 2011. Avtalet började genomföras innan det hade undertecknats. På begäran av översättningscentrum betalade kontoret 1,8 miljoner euro i kompensation ⁽¹⁾ . Betalningen godkändes dessutom utan ett budgetåtagande och tillgängliga anslag ⁽²⁾ .	e.t.
2011	Kontorets förvaltning av anläggningstillgångar behöver förbättras. När det gäller immateriella tillgångar som kontoret har tagit fram var bokföringsrutinerna och informationen om kostnader inte tillförlitlig.	Har genomförts
2011	Per den 31 december 2011 hade kontoret totalt 520 miljoner euro (495 miljoner euro 2010) i likvida medel. Som en följd av den likviditetsförvaltning som antogs av budgetkommittén 2010 placerades de likvida medlen i nio banker i fem medlemsstater.	Har genomförts Dock noterar revisionsrätten den fortsatt höga likviditeten
2012	Av de 31,9 miljoner euro i gjorda åtaganden som fördes över från 2011 till 2012 förföll 4,16 miljoner euro (13 %) 2012. I detta belopp ingick 1,93 miljoner euro som gällde samarbetsavtal med medlemsstater som inte fullt ut hade utnyttjat sina anslag.	e.t.
2012	Under 2012 var den övergripande andelen gjorda åtaganden 93 %, vilket visar att åtagandena gjordes i tid. Andelen gjorda åtaganden som fördes över till 2013 var dock hög och uppgick till 36,7 miljoner euro (19 % av gjorda åtaganden totalt) varav 21,7 miljoner euro gällde avdelning II (administrativa utgifter) och 14,1 miljoner euro avdelning III (driftsutgifter). Den största orsaken till den höga andelen överföringar var att varor och tjänster som hade levererats under 2012 fakturerades sent. För avdelning II till exempel uppkom den höga andelen överföringar på grund av ett antal fleråriga kontrakt för byggandet av kontorets nya lokaler (6,09 miljoner euro) och upphandling av it-uppdateringar (7,67 miljoner euro). När det gäller avdelning III är överföringarna till stor del kopplade till samarbetsavtal med medlemsstater för vilka ersättningsanspråken inte ska lämnas in förrän 2013 (8,13 miljoner euro). Under de sista månaderna av 2012 beställdes vidare översättnings-tjänster (5,43 miljoner euro) som inte ska betalas förrän 2013.	e.t.

⁽¹⁾ Det minsta värdet hade i avtalet fastställts till 16,3 miljoner euro. Under 2011 levererades tjänster för totalt 14,5 miljoner euro.

⁽²⁾ Denna betalning gjordes från 2012 års budget.

BILAGA II

Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden (Alicante)

Behörighet och verksamhet

<p>Unionens behörighetsområden enligt fördraget (Artiklarna 36 och 56 i EUF-fördraget)</p>	<p>Fri rörlighet för varor</p> <p>"[...] förbud mot eller restriktioner för [...] som grundas på [...] intresset att skydda [...] industriell och kommersiell äganderätt [...] får [...] inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna."</p> <p>"[...] inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom unionen [ska] förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan medlemsstat än mottagaren av tjänsten. [...]"</p>
<p>Kontorets behörighet (Rådets förordning (EG) nr 207/2009) (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 386/2012)</p>	<p>Mål</p> <p>Tillämpa unionslagstiftningen om varumärken, mönster och modeller, som ger företagen samma skydd i hela Europeiska unionen.</p> <p>Främja diskussion, forskning, utbildning och kommunikation om och skapande av avancerade it-stödverktyg och sprida bästa praxis i frågor som gäller immateriella rättigheter.</p> <p>Uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ta emot och behandla ansökningar om registrering. — Pröva villkoren för registrering och överensstämmelsen med unionslagstiftningen. — Undersöka vid myndigheterna för industriell äganderätt i medlemsstaterna om det redan finns nationella varumärken. — Offentliggöra ansökningar. — Undersöka (eventuella) invändningar från tredje part. — Registrera eller avslå ansökningar. — Granska ansökningar om upphävande eller ogiltighetsförklaring. — Behandla överklaganden av beslut. — Öka förståelsen för värdet av immateriella rättigheter. — Öka förståelsen för omfattningen och konsekvenserna av intrång i immateriella rättigheter. — Stärka kunskapen om bästa praxis i offentlig och privat sektor för att skydda immateriella rättigheter. — Bidra till att öka allmänhetens medvetenhet om konsekvenserna av intrång i immateriella rättigheter. — Öka expertkunskaperna hos personer som arbetar med säkerställande av skyddet för av immateriella rättigheter. — Stärka kunskaperna om tekniska verktyg för att förhindra och hantera intrång i immateriella rättigheter, inklusive olika system för uppföljning och spårning som kan bidra till att skilja äkta produkter från förfälskade.

	<p>— Tillhandahålla mekanismer som bidrar till att förbättra utbytet online av information om säkerställandet av skydd för immateriella rättigheter mellan de myndigheter i medlemsstaterna som arbetar med sådana rättigheter samt främja ett samarbete med och mellan dessa myndigheter.</p> <p>— I samråd med medlemsstaterna arbeta för att främja det internationella samarbetet med byråerna för immateriella rättigheter i tredjeländer för att bygga strategier och utveckla tekniker, kunskaper och verktyg för säkerställandet av skyddet för immateriella rättigheter.</p>
Organisation	<p>Styrelse</p> <p><i>Sammansättning</i></p> <p>— En företrädare för varje medlemsstat och en företrädare för kommissionen, samt deras suppleanter.</p> <p><i>Uppgift</i></p> <p>— Bistå direktören med råd i frågor som kontoret ansvarar för.</p> <p>— Upprätta förteckningar över kandidater (artikel 125) till positionerna som direktör, vice direktör, ordförande och ledamöter i överklagandenämnden.</p> <p>Kontorets direktör</p> <p>— Utses av rådet på grundval av en förteckning med högst tre kandidater som styrelsen har upprättat.</p> <p>Budgetkommitté</p> <p><i>Sammansättning</i></p> <p>— En företrädare för varje medlemsstat och en företrädare för kommissionen samt deras suppleanter.</p> <p><i>Uppgift</i></p> <p>— Anta budgeten och budgetförordningen, bevilja direktören ansvarsfrihet och fastställa kostnaden för granskningsrapporter.</p> <p>Beslut om ansökningar</p> <p>Besluten fattas av</p> <ol style="list-style-type: none"> granskarna, invändningsenheterna, enheten för administration av varumärken och juridiska frågor, annulleringsenheterna, överklagandenämnden. <p>Extern revision</p> <p>Europeiska revisionsrätten.</p> <p>Myndighet som beviljar ansvarsfrihet</p> <p>Kontorets budgetkommitté.</p>
Medel till kontorets förfogande 2013 (2012)	<p>Budget</p> <p>418 (429) miljoner euro</p> <p>Personalstyrka den 31 december 2013</p> <p>861 (775) tjänster enligt tjänsteförteckningen, varav tillsatta: 731 (680) + 171 (138) övriga anställda (extraanställda, utstationerade nationella experter, lokalt anställda och korttidsanställda samt särskilda rådgivare)</p> <p>Personalstyrka totalt: 902 (818)</p>

Produkter och tjänster 2013 (2012)**Varumärken**

Antal ansökningar: 114 421 (107 924)

Antal registreringar: 98 092 (95 645)

Antal mottagna invändningar: 17 006 (16 634)

Överklaganden till överklagandenämnden: 2 602 (2 339)

Pågående överklaganden: 2 361 (2 352)

Modeller och mönster

Mottagna mönster: 95 429 (92 175)

Registrerade mönster: 84 056 (78 658)

Källa: Bilagan har tillhandahållits av kontoret.

KONTORETS SVAR

Punkt 11. Kontoret och berörda nationella kontor vidtar för närvarande åtgärder för att minska den stora andelen förfallna överföringar. Ett pilotprojekt baserat på halvårsvisa delrapporter om genomförandet har inletts. När ett brett deltagande uppnåtts inom detta pilotprojekt är planen att utvidga det så att det även omfattar viktiga projekt som kontoret bedriver tillsammans med de nationella kontoren. Kontoret kommer också att undersöka om det går att anpassa kontrakten (för 2015) med de nationella kontoren för att minimera antalet onödiga överföringar.

Punkt 12. De åtgärder som nämnts ovan leder huvudsakligen till en minskning av den höga andelen överföringar för avdelning III, men i viss utsträckning även för avdelning II. Förutom detta håller kontoret också på att införa ett system i samarbete med Översättningscentrum för Europeiska unionens organ för att minska mängden överföringar vid årets slut. Som revisionsrätten konstaterar berodde den stora andelen överföringar under avdelning II på uppförandet av en ny byggnad och it-utveckling.

Kontoret står i begrepp att införa åtgärder för att få bättre kontroll över de belopp som förs över varje år.

Punkt 13. I enlighet med internationella kvalitetsnormer (ISO 27001) och de normer för internkontroll (ICS 10) som kontorets budgetkommitté antagit har kontoret infört en kontinuitetsplan (BCP), vilket nu även anges i rambudgetförordningen för 2013.

I november 2006 blev kontorets beslutsfattande instanser – styrelsen och budgetkommittén – informerade om kontorets strategi, som de också godkände. Denna strategi baseras på tre nivåer (nivå 0: Krishanteringsgruppen, nivå 1: Grupper för it, logistik, återställningssamordning och övergripande kommunikation, nivå 2: Grupper som arbetar med återställning/återgång). Personal med tjänstgöringsberedskap ska erhålla ersättning för detta i enlighet med tjänsteföreskrifterna. Denna typ av kostnader tillhör en särskild budgetrubrik som uppdateras (efter organisationens behov) och antas i budgeten varje år.

Kontinuitetsplanen omfattar all verksamhet inom kontoret och utarbetades först efter det att en noggrann konsekvensanalys utförts med hjälp av externa konsulter.

Kontoret har 25 roller med permanent tjänstgöringsberedskap. Ersättningarna för dessa uppgick år 2013 till 402 458 euro. Att kontinuitetsplanen resulterat i en så väl tilltagen struktur har följande skäl:

Kontoret är mycket tillgängligt och öppet gentemot sina intressenter. Det är därför viktigt att säkerställa att användarna har åtkomst till kontorets e-tjänster dygnet runt och att de får omedelbar respons. Bristande tillgång till it-systemet skulle få allvarliga konsekvenser för verksamhetens kontinuitet. Kontinuiteten i verksamheten är således avgörande för hela kontoret och gäller alla avdelningar (synlighet i samarbete med medlemsstater och inom ramen för observatoriets kompetensområden, i interaktionen med kontoret i Bryssel, i supporten till personalen som arbetar på distans, i samordningen av avgiftsupptagningen – genom ett automatiserat it-system som är gemensamt för hela kontoret – och slutligen även för personalen som arbetar med upphandlingar och kontrakt, eftersom de har en definierad roll som medger ingripanden på central nivå – hantering av alla ekonomirelaterade handlingar – i händelse av ett sammanbrott). Våra leverantörers storlek och internationella prägel gör att det krävs mycket formell dokumentation och att verksamheten är ytterst beroende av ett fungerande it-system.

Vi anser att dessa omständigheter rättfärdigar skillnaderna mellan kontoret och andra byråer och organ.

Kontoret har redan utnyttjat personalen med tjänstgöringsberedskap vid två tillfällen sedan systemet infördes, senast i samband med lanseringen av den nya webbplatsen.

De ersättningar som utgick på grund av tjänstgöringsberedskap 2013 står för mindre än 0,5 procent av de sammanlagda utgifterna under avdelning I. Kontorets intäkter genom onlinetjänster för en enda dag än högre än denna årskostnad.

Kontoret kommer att ta hänsyn till revisionsrättens iakttagelse i sin årliga granskning av processer, förfaranden och planer för att fortsätta sitt förbättringsarbete.

Punkt 14. Kontoret konstaterar att de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens kommentarer från tidigare år är tillfredsställande enligt revisionsrätten, alternativt att åtgärder inte är tillämpliga.